

Nieuwjaars Concert

Daniel Rowland is een Nederlands/Twents/Engelse violist, wiens spel in de Guardian “wonderbaarlijk en betoverend tot in de details” wordt genoemd. Op de internationale concertpodia heeft Daniel zich gevestigd als charismatische, kleurrijke en avontuurlijke speler met een breed repertoire van Vivaldi en Brahms tot Schnittke en Ferneyhough. Hij werd geboren in Londen, kreeg op zijn vijfde verjaardag een viool van zijn ouders en groeide op tegenover de Stiftskerk in Weerselo waar hij later het Stiffestival – deze zomer de 18^e editie – heeft opgericht. Daniel was 12 jaar de primarius van het beroemde Brodsky Quartet, dat furore maakte op het Prinsengrachtfestival 2017. Hij geeft les aan het Royal College of Music in Londen. Hij ontving verschillende belangrijke prijzen waaronder de eerste prijs van het Oskar Back Concours in het Concertgebouw in Amsterdam. Zijn viool werd in 1796 in Cremona gebouwd door Lorenzo Storioni. Daniel woont in Amsterdam met zijn partner, celliste Maja Bogdanović en hun dochter.

Maja Bogdanović werd geboren in Belgrado en studeerde in Parijs waar zij lange tijd woonde. Sinds vorig jaar is Amsterdam haar thuisbasis. Maja treedt over de hele wereld op als soliste en speelde met orkesten als het Tokyo Symphony, Tonhalle Zurich en Münchener Kammerorkester. Als een gepassioneerd kamermusicus speelt zij vaak op toonaangevende festivals als Kuhmo, Folles Journees, Zeist en de Cello Biennale. Maja werkte als celliste met veel componisten samen en bracht werken in première van Gubaidulina, Tanguy en Penderecki, op wiens tachtigste verjaardag zij ook speelde, op uitnodiging van de componist. Maja is lid van het succesvolle Arosa Trio met o.a. Nino Gvetadze en maakte de laatste jaren verschillende CD opnamen, waaronder haar meest recente en veelgeprezen Rachmaninov/Gliere CD.

Joël Waterman is een van de meest gevraagde en gewaardeerde Nederlandse musici en speelde als altviolist samen met musici als Janine Jansen, Liza Ferschtman, Simone Lamsma, Ella van Poucke, Pieter Wispelwey, Paolo Giacometti en Rian de Waal. Joël kreeg zijn eerste vioollessen van zijn vader (die vele jaren een markante verschijning was vooraan in het Concertgebouworkest) en zette zijn studie voort bij Coosje Wijzenbeek en Marjolein Dispa aan het Conservatorium van Amsterdam, waar hij in 2002 cum laude afstudeerde. Tevens studeerde hij kamermuziek bij Rostislav Dubinsky (oprichter van het Borodin Kwartet) aan de universiteit van Bloomington, Indiana. Als gast-aanvoerder werd hij gevraagd bij verschillende Nederlandse orkesten. Verder musiceerde hij met het Brodsky Quartet, het London Conchord Ensemble en het Henschel Quartet.

Tijmen Huisingsh studeerde aan het Conservatorium van Amsterdam bij Lex Korff de Gids, Jan Repko en Ilya Grubert. Hij remplaceert regelmatig in het Mahler Chamber Orchestra, Combattimento Consort en Amsterdam Sinfonietta en als solist en assistent-concertmeester van het European Union Chamber Orchestra speelt hij concerten over de hele wereld. Ook is hij gastconcertmeester bij verschillende orkesten in Nederland en Italië. Tijmen is violist en mede-oprichter van The Amsterdam Chamber Soloists, een kamermuziek ensemble dat spannende programma's in verschillende bezettingen speelt. Als veelgevraagd kamermusicus is Tijmen met grote regelmaat te beluisteren op verschillende (inter)nationale festivals.

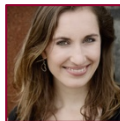
Tijdens dit concert zijn de coronamaatregelen van kracht.

Voor de veiligheid van alle aanwezigen verzoeken we u om niet op te staan tijdens het applaus, na afloop van het concert te blijven zitten en de instructies van onze medewerkers op te volgen.

Zaterdag 23 januari 2021

Ik kijk er erg naar uit om dit kwartet van vier topmusici te beluisteren. Ze hebben een mooi en gevarieerd programma samengesteld van een 'fluisterende' Webern naar een explosieve Beethoven. Ik ben heel blij om jullie weer te mogen verwelkomen in de Van Houtenkamer.

Simone van der Giessen, artistiek leider concertreeks

Programma

1. Igor Stravinsky

Trois Pièces voor strijkkwartet

- I "Danse"
- II "Excentrique"
- III "Cantique"

2. Dmitri Shostakovich

Strijkkwartet no. 4 in D majeur, opus 83

- 1 Allegretto
- 2 Andantino
- 3 Allegretto
- 4 Allegretto

3. Anton Webern

6 Bagatelles, opus 9

- 1 Mäßig
- 2 Leicht bewegt
- 3 Ziemlich fließend
- 4 Sehr langsam
- 5 Äußerst langsam
- 6 Fließend

4. Ludwig van Beethoven

Strijkkwartet no. 11 in f klein, opus 95

- 1 Allegro con brio
- 2 Allegretto ma non troppo – attacca subito:
- 3 Allegro assai vivace ma serioso – Più allegro
- 4 Larghetto espressivo - Allegretto agitato – Allegro

Trois Pièces voor strijkkwartet - Igor Stravinsky

Stravinsky gaf de Trois Pièces pas later in zijn Quatre Études pour Orchestre de genoemde titels. Stravinsky experimenteerde graag met nieuwe geluiden en stijlen. Het stuk is wel omschreven als een "complete revolt not only against the string quartet as traditionally conceived, but against the very nature of the stringed instruments themselves". De eisen die worden gesteld aan het strijkkwartet zijn erg hoog en de partituur staat vol met aanwijzingen zoals: "extreem kort en droog", "geef een erg zachte en fijne sonoriteit", "geef een samengeknepen geluid" en "keer het instrument (voor de tweede viool en de altviool) snel om (houd het als een cello) om dit pizzicato te kunnen uitvoeren dat op een omgekeerd arpeggio lijkt". Het eerste deel bestaat uit een Russische dansmelodie in de viool, die begeleid wordt door de andere stemmen die, statisch en onafhankelijk van elkaar een achtergrond vormen. Het tweede deel is eigenzinnig, grappig en schijnt een licht op Stravinsky's avontuurlijke gebruik van kleur. In het laatste deel verenigen de vier stemmen zich in een somber plechtig chorus.

Strijkkwartet no. 4 in D majeur - Dmitri Shostakovich

Dit strijkkwartet uit 1949 is doorspekt met toespelingen op Russisch-joodse volksmuziek. In zijn memoires vertelt Shostakovich: "Al voor de oorlog was de algemene houding tegenover joden merkbaar veranderd. Het was nog een lange weg naar de verbroedering der volken. De joden werden het meest verhuisde en weerloze volk van Europa. De middeleeuwen waren teruggekeerd. Voor mij werden de joden een symbool van de hele menselijke weerloosheid. Na de oorlog probeerde ik dit gevoel in mijn werken, zoals het 4e kwartet, uit te drukken." Het stuk werd pas na Stalins dood in 1953 voor het eerst uitgevoerd.

6 Bagatelles - Anton Webern

De Bagatelles vallen onder de noemer van de "stille revolutie": fluisterend en in de kortst denkbare tijdsperiode schrijft Webern misschien wel de meest radicale muziek van de 20e eeuw. Webern's leraar Arnold Schönberg schreef over de Bagatelles: "Stelt u zich voor wat een terughoudendheid er nodig is om zich zo bondig uit te drukken. Elke blik kan worden uitgebreid tot een gedicht, elke zucht tot een roman. Maar om een hele roman in een enkel gebaar uit te drukken, vreugde in een enkele ademhaling: een dergelijke concentratie kan alleen aanwezig zijn als er een overeenkomstige afwezigheid van genotzucht is."

Strijkkwartet no. 11 in f klein - Ludwig van Beethoven

Beethoven noemde het een "Quartetto Serioso" en vond het werk dermate radicaal en experimenteel dat het "alleen geschikt voor connaisseurs" was en "beter niet in publiek uitgevoerd" kon worden. De aard van de muziek is explosief, fragmentarisch en grillig. Het 1e deel begint woedend doch eindigt stamelend. Het 2e deel, in D-groot, klinkt na het F-mineur van het eerste deel als een totale schok. Het 3e deel heeft een hoogst merkwaardige aanduiding: "levendig doch serieus": een mars, in driekwartsmaat! Na een zoekende, twijfelende langzame inleiding blijft het laatste deel stormachtig en onrustig, eindigend in een vederlicht naspel dat qua stemming totaal niet lijkt te passen bij de ernst van de rest van het kwartet. Voor veel 19e-eeuwse luisteraars maakte deze plotselinge 'moodswing' het stuk uiteindelijk onbegrijpelijk, waarbij sommigen het gevoel hadden dat hij hier een "lange neus" naar de luisteraar maakt.

Tekst: Simone van der Giessen en Joël Waterman